

DERECSEI HÍREK

III. évf. 11. szám, 1993. december

Derecske város havonta megjelenő lapja

Ára : 15 Ft

DH-fórum

A mi kis ügyeink...

A Derecskei Hírek szerkesztősége november 18-án este lakossági fórumot rendezett a házasságkötő teremben, ahol Sóvágó László országgyűlési képviselő válaszolt az egybegyűlték kérdéseire. A fórum rendezői ezúttal nem tervezték meg előre, hogy miről legyen szó az összejövetelen, így aztán afféle „tereferejelleg” öltött az est.

László Imre, Bacsó Béla utcai lakos arról panaszkodott, hogy a hadifogságban letöltött évei után eddig csupán részleges kárpótlást kapott. Egyúttal rossz szállítását fejezte ki amiatt, hogy Sepsey Tamás, az Országos Kárrendezési Hivatal vezetője nemrég kijelentette:

„A jogosultak ne zaklassanak minket problémáikkal, mert annál később tudunk az ügyükkel érdemben foglalkozni...” A képviselő megerősítette, hogy a kárrendezési hivatalok munkatársai valóban túlterheltek, de – megítélve, hogy a panaszos még életében szeretné élvezni a kárpótlással járó előnyöket – megígérte, hogy az ügynek utánanéz.

Zsebre megy

Horváth Sándor a Szabó Pál utcából érkezett, hogy elmondja: alapító tagként törvénytelennek és sokukra nézve méltánytalanul tartja a helyi építőipari szövetség közgyűlése által szentesített vagyongelosztást.

„Nem fér a fejembe, hogy 29 évi tagság után miként szűrhatják ki a szemet néhány tízezer forinttal, miközben 4-5 éves tagsággal bíró fiatalok 200-300 ezer forintot zsebelnek be...”

Sóvágó László válaszában leszögezte, hogy a konkrét eset ismerete nélkül nem tud ítéletet mondani, tény azonban, hogy vannak bizonyos jogok, amelyeket a vagyongelosztás kapcsán a törvény a közgyűlés hatáskörébe utal. Mindenesetre azt ja-

vasolta a panaszosnak, hogy amennyiben kétségei vannak a történetek törvényességét illetően, forduljon a cégbírósághoz.

Többen kifejezetten magánügyükkel fordultak a képviselőhöz, aki felírta a panaszosok adatait, és megígérte, hogy az érintett hivataloktól írásban kér tájékoztatást. Soha nem felejtette el azonban hangsúlyozni, hogy peres ügyekben neki mint képviselőnek a bíróságokra semmilyen ráhatása nincs és nem is lehet.

Közbiztonság

Úgy tűnik, nem múltat el lakossági fórum anélkül, hogy a közbiztonság területe ne kerülne.

A jelenlévők közül többen a mainál keményebb, egyértelműbb törvényeket követelték, amelyek határozott jogokat biztosítanak a rend őreinek. Ellenkező esetben ugyanis – hangoztatták – a jelenlegi helyzet állandósulhat, és kénytelenek leszünk megszokni a gondolatot, hogy hová kell menni a rendőrtől is fél a bűnözőtől...

Sóvágó László statisztikai adatokat hozott fel annak példázatául, hogy a szigorúbb törvények nem feltétlenül csökkentik a bűncselekmények számát. Megítélése szerint a megoldást a társadalmi felelősség és a társadalmi felelősség hozhatja meg, ez utóbbihoz azonban – sok más mellett – elengedhetetlen a keménykezdő rendőri szervezet is.

Magyarázata aligha elégitte ki a hallgatóságot, valaki ugyanis a fórum végén megjegyezte:

„Aki fél a bűnözőktől, az úgy érezheti, hogy a társadalom képtelen megvédeni a polgárait.”

Márpedig ha így van – folytatta –, akkor az állam milyen erkölcsi alapon szed a polgáraitól adót?

Az országgyűlési képviselő sajátosnak nevezte ezt a megközelítést, hozzátéve, hogy ilyen alapon rövid időn belül a világ legtöbb állama tönkremenne.

DH-fórum a nőknek!

A Derecskei Hírek szerkesztősége december 10-én – pénteken – 18 órától a házasságkötő teremben fórumot rendez nő olvasóinak. Az érdeklődő hölgyeknek Ujvári Ibolya, a Magyar Nők Szövetsége ügyvivője tart tájékoztatót

a foglalkoztatás, a munkanélküliség, a szociális helyzet és az abortusz kérdéseiről. Természetesen lehetőség lesz kérdések megfogalmazására és kötetlen beszélgetésre is.

Mindenkit szeretettel várunk.

Személtűgy: sok a megválaszolatlan kérdés

Az elképzelés lehet, hogy jó, csak egyelőre nem látni a végét

A világ civilizált rétegét a mindennapi gondok mellett kiemelten foglalkoztatja a hulladékok szakszerű begyűjtése, kezelése és tárolása. Ez a gond bennünket, derecskei polgárokat sem kerül el. Sokat beszélünk a városunkat övező területeket szennyező és városképet rontó illegális személtároló helyekről.

Felmerül a kérdés: tesznek-e eleget ezek felszámolása érdekében?

Igen, az első lépés megtörtént akkor, amikor 1993. évre önkormányzatunk szerződést kötött az AKSD-vel a Derecske térségében keletkező kommunális hulladék minden lakóháztól történő begyűjtésére és annak elszállítására. Ez a megoldás biztonságosnak tűnt, gondoltuk, hogy ha minden kapu elöl elszállításra kerül a kihelyezett hulladék, senkinek sem áll érdekében azt zsákokba rakva a város szélre árkokba, fasorokba a környezetet nem kímélve ledobálni.

Mindez csak részben vált be, mert egyesek a meghatározott 120 forint/hó lakosonkénti díjat magasnak ítélték, és makacsul bizonyítva, hogy tőlük nem kell hulladékot elszállítani, továbbra is saját maguk oldották meg a hulladékuk „elhelyezését”. A gyakorlat bizonyítja, hogy senki sem szemben nem történt eljárás fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt, ennek ellenére a hulladék minden lakóháztól – ahol az ki-

A város szélén személtárolni, törmeléket viszont felrakni tilos
Fotó: Horváth Katalin

lett készítve – elszállításra került.

Az önkormányzat mérlegelve azt a helyzetet, hogy keletkezhet olyan hulladék – mezőgazdasági, épületbontási stb. –, mely egyszerre nagyobb mennyiséget jelent, annak elhelyezésére részlegesen tovább üzemeltetni a meglévő személtárolót, ezzel éves szinten 6-700 ezer forint üzemeltetési kiadást magára vállalva. Az ilyen módon elhelyezésre kerülő hulladék mennyisége csak kis töredéke az AKSD által elszállított mennyiségnek.

Önkormányzatunk és az AKSD között megkötött szerződés éves díja 4 200 000 forint, melyet az önkormányzat részben tud magára vállalni, így alakult ki a lakosonként 120 forint/hó lakossági szá-

llítási díj. Ezt az összeget a lakosság egy része méltánytalanul és magasnak (egy kenyér ára) tartotta, ezért nem vállalta magára, így az önkormányzat a tervezett bevétel elcsúszása miatt úgy döntött, hogy 1994. évre a szerződést az AKSD-vel felbontja, és 1993. november 30-ra pályázatot hirdetett az 1994. január 1-jétől történő hulladék-elszállítás és -elhelyezés feladatainak ellátására.

Ez volt a második lépés, de ennek irányát még ismeretlen.

A pályázat kiírásával kapcsolatban néhány kérdés vetődik fel:

1. Az önkormányzat hol biztosítja a hulladék elhelyezését? A kérdés fontos, ugyanis az önkormányzat tulajdonában olyan terület nincs, mely er-

re alkalmas lenne. A régi személtároló terület, további üzemeltetésre alkalmatlan, mert megtelt, a környezetvédelmi szempontoknak sem felel meg. Új személtároló létesítéséhez mezőgazdaságilag hasznosítható terület nem vehető igénybe.

2. A november 9-i közmegegyezéssel feltett kérdésre polgármesterünk válasza egy új személtároló tervezését és kivitelezését célszerűtlen ki. Kérdés: mennyire kerül a terület biztosítása, a tervezés, a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő kivitelezés (szelektált tárolás), az üzemeltetés? Mindezekre van-e elkülönített pénzösszeg és ez mikor térül meg?

Esetleg ezek a gondok az 1994-ben megválasztásra kerülő új önkormányzat örökölt feladatai közé sorolandók?

3. A kiírt pályázattól várható-e, hogy a feladat ellátására lesz olyan pályázó, aki kisebb anyagi terhet ró a lakosságra és önkormányzatra egyaránt?

4. A pályázók mindegyike rendelkezik-e olyan megfelelő technikai háttérrel, mely lehetővé teszi a feladat biztonságos és szakszerű ellátását legalább az 1993. évi színvonalon?

Nem célom és feladatom minősíteni az AKSD által végzett szolgáltatást, azt tegye meg a lakosság. Tudom, hogy az általam leírtak a kiírt pályázat elbírálását követően jelennek meg, de bízom benne, hogy mégsem későn...

- ősi -

Szélesítik a 47-est, kerékpárutat építenek...

A fórumon a közúti igazgatóság főmérnöke ismertette az elképzeléseket

PETNEHÁZI ATTILA

A tervek szerint a jövő év nyarán-őszén két és fél, három hónap alatt, mintegy 80 millió forintos ráfordítással megújul a 47-es főút derecskei áttevő szakasza. A beruházás engedélyes terve elkészült, a részletekkel a november 12-i lakossági fórumon ismerkedhettek meg Derecske érdeklődő polgárai.

„A közútépítések részeként a Kristály úttörőút a város szélénél szennyvízcsatornát kellene építeni, de össze az út alatt fekvő gáz- és telefonvezetékeknek is a helyükre kell kerülniük. Debrecen irányába az út jobb oldalán kerékpárút épül, használatbavétele remélhetően jobbitól hat majd a közlekedési morálra. A főút mentén a csapadékvíz elvezetését zárt csatornarendszerral akarjuk megoldani, eltüntetve az árkokat...” – mondta Krisztián József

Kerekes Tibor, a közúti igazgatóság főmérnöke arról tájékoztatót, hogy a 47-es fő-

úton olyan felújításra kerül sor, amelynek révén a meglévő útpálya korszerűsítése kielégíti napjaink közlekedési igényeit. Az igazgatóság szakemberei arra számítanak, hogy a közútépítési munkák '94. július végére elkészülnek, és október közepére végére átadhatják a forgalomnak a felújított fűt. A legkomolyabb beavatkozásra a város központjában kerül sor. Debrecen irányában a jobb oldalon végig gyalogjáróval egybeépített kerékpárút készül. Az úttest – noha a jelenleginél jóval szélesebb lesz – két sávossal marad, és a Delta Áruházról a Kölcsey utcáig leállósávot alakítanak ki. A központban a két útpályát zöld sávokkal választják el egymástól.

Problémaként vetődött fel a tervezés során, hogy hol legyenek a buszmegállók. A Debrecenbe induló járatok megállóját a tervek szerint nagyjából a helyén maradna, a Debrecenből érkezőké viszont a Szóvati út és a 47-es főút torkolatában épülné

meg. Ehhez a Szóvati utat a 47-es felől le kellene zárni, ám – mondta a főmérnök – ha a lakosság ezt nem akarja, akkor a buszmegálló a rendőrség elé kerülne. A tervező abból indult ki, hogy az autóbuszoknak a művelődési házat megkerülve biztosítaná a megfordulási lehetőséget. Eszerint a mozi és a kultúrház közötti utcát megnyitnák, egyirányúsítanak, ott menne be a busz, és a házat megkerülve a Piac utcán jönne vissza a főútra.

Az elképzelések között szerepel a Konyári út, a Kosuth utca és a 47-es főút kereszteződésének összevonása az Arany János utcai kereszteződéssel. A forgalmat egy irányban elterelnék a Konyári út–Malom utca–47-es főút irányába, és a körforgalom miatt az Arany János utcán megszűnne a balra kanyarodás lehetősége. (Elhárítva ezáltal a jelenlegi fokozottan balesetveszélyes forgalmi helyzetet.) A fórumon többen felvetették, hogy a központban a zöld sávok he-

lyett inkább több közlekedési sávot kellene építeni, hogy a forgalom mihamarabb áthaladjon a városmonon. A főmérnök szerint a központban kétszer két sáv kialakításához kevés a hely, az egysávos bővítésnek pedig semmi értelme. Megfontolandó viszont – mondta Kerekes Tibor – a Szóvati út 47-es felől lezárása, hiszen a jelenlévők közül többen is elhibáztak tartanának egy ilyen lépést. A Szóvati út lezárásával ugyanis a forgalom a Rákóczi útra terelődne át, vélhetően komoly zavarokat okozva a folyamatos közlekedésben. A résztvevők között akadt, aki szerint a terv egy európai színvonalú kisvárosi utca képet mutatja, a Szóvati út lezárását azonban – több társához hasonlóan – ő sem támogatta. A fórum végén a közúti igazgatóság szakembere az útépitési munkák okozta kellemetlenségek miatt jó előre a lakosság elnézését kérte, mondván: „Derecskén nincs lehetőség a forgalom elterelésére...”

Hatosztályos gimnázium

Az osztály indítását 1994. szeptember 1-jétől tervezzük. Azok a tanulók, akik érdeklődnek a képzési forma iránt, a hatodik osztály után jelentkezhetnek hozzánk. Ők hat éven keresztül lesznek gimnáziumunk tanulói.

Mit kaphatsz az iskolánktól?

Az eddigi négy évfolyamos középiskolai oktatással szemben hat év alatt eredményesebben felkészülhetsz egyetemi, főiskolai tanulmányaidra. Az első négy évben korszerű alapműveltséget, majd az azt követő két évben érdeklődésednek megfelelő magasabb műveltségi szintet vagy komoly gyakorlati képzést. Szeretnénk felkészíteni az első négy év után középfokú nyelvvizsga letételére. Ehhez az első idegen nyelvet heti négy órában fogjátok tanulni, majd a két utolsó évben heti 2-2 órában.

Minden tanuló részt vehet a számítógép-kezelői ismeretek tantárgy tanulásában, és érdeklődése sze-

rint akár operátori képesítést is szerezhet. Az átmenet lerövidülésével, az átadások és egyes anyagrészek újratanításának kiküszöbölésével jelentősebb idő szabadul fel, amit a humán műveltség kiszélesítésére is felhasználhatok.

A hatosztályos gimnáziumi osztályba csak felvételi vizsgával kerülhetsz be. Ehhez jelentkezési lapot kell kitöltened, melyet március 20-ig kell eljuttatni hozzánk. A felvételiket áprilisra tervezzük, melyről a jelentkezők külön értesítést kapnak.

A felvételin 40 pont érhető el, melyből 20 pontot az általános iskolában kapott magyar, matematika és a tanult idegen nyelv érdemjegyeiből, a másik 20 pontot a felvételi vizsgán lehet megszerezni. A felvételi vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbelin magyar és matematika feladatlapot, valamint pszichológiai tesztlapot kell kitöltened. A szóbeli vizsgán magyarból általános beszélgetés, matematikából szöveges logikai feladatok és idegen nyelvből beszélgetés szerepel.

Hitoktatás az óvodákban, iskolákban

A rendszerváltozás óta élő szabad vallásgyakorlat és szervezett hitoktatás iránti érdeklődésből megkerestem Fazakas Sándor református lelkészt, Szabóné Váncsodi Edit és Budainé Gulácsi Ilona általános iskolai tanítókat. Az alábbi kérdésekre kértem választ.

Hogyan oszlik meg városunkban a felekezetek közötti arány? Mikortól beszélhetünk hitoktatásról? Milyen az érdeklődés: szülői inspirációra vagy önszántukból jelentkeztek a gyerekek? Hogyan sikerült az órarendbe illeszteni a hittanórákat? Milyen végzettségűek tanítják a hittant?

Elsőnek Fazakas tiszteletes urat kerestem fel, aki készséggel állt rendelkezésre a kérdések megválaszolásában. Elmondta, hogy a lakosság számarányát tekintve körülbelül 90 százalék református felekezetű, 7-8 százalék katolikus, a többi egyéb felekezethez tartozik. A szervezett hitoktatás a 90-es évek elejétől indult meg, a lelkész úr felhívást juttatott el a szülőkhöz, felmerte az igényt a hitoktatásban való részvétel iránt. A visszaérkezett válaszok nem túl nagy érdeklődést mutattak. Ez az érdeklenség egyértelműen a szülőktől fakad, akiket a kommunizmus sötét évtizedeiben óva intettek a vallásuk gya-

„Jöjjetek el...”

Fotó: Horváth Katalin

korlásától. Egy kis jóvátételt várnának a túlbuzgó pedagógusoktól is, akik mumusként kezelték a vallást, csak a sötét rosszat hirdették róla. Ez aztán kihat a mi egész életünkre. Gondolok itt az emberek közt dúló békétlenségre, önzésre, a tolerancia hiányára, az egyre inkább elburjánzó alkoholizmusra, amely családok sokaságát teszi tönkre.

Igazi hitoktatás tulajdonképpen az óvodákban és az első osztályokban van. A 62 nagycsoportos óvodással tiszteletes úr foglalkozik három csoportban: szerda délelőtt a kis-derecskeikkel, ahonnan egyébként 90 százalékos a részvétel, szerda délután a Gála melletti és a

Bocsikai-óvodákkal. Csütörtök délelőtt az úgynevezett 100-as és Kinizsi utcai óvodákkal foglalkozik.

A József Attila Általános Iskola elsőseit a pályakezdő, igen ambiciózus Szabóné Váncsodi Edit tanítja, aki idén októberben végzett a Református Teológiai Akadémia hitoktatói szakán levelező tagozaton. Heti egy alkalommal, szerdán az 5. órában foglalkozik a kicsikkel, akik nagyon fogékonyak a hittan iránt, élvezik az órákat. Véleménye szerint roppant fontos, hogy szívvel-lélekkel végezze ezt a munkát az ember, személyes példaadással, hogy érezzék a gyerekek a hitet a pedagógus részéről. Egész személyiségükre, visel-

kedésükre kihat az, amivel a hittanórán foglalkoznak.

A Bocsikai általános iskola elsőseivel Budainé Gulácsi Ilona foglalkozik, aki hitoktatói tanfolyamot végzett. A két iskolában összesen 40 első jár ezekre az órákra. Ő is csak megerősíteni tudja, hogy nagyon lényeges: a pedagógus higgyen Istenben, mert csak így tud teljes odaadással a gyerekekkel együtt munkálkodni.

Mindkét iskolában második osztályoktól a konfirmációs előkészítőig Szöllősi Mihályné Pirocska néni végzi nagy lelkesedéssel a hitoktatást, de csekély érdeklődés mellett. Ennek egyszerű a magyarázata: amit nem szoktak meg a gyerekek, arra sokkal nehezebb rávenni őket később.

A konfirmációs előkészítőt két szinten tiszteletes úr tartja a 7-8. osztályokban.

Összegzőként elmondható: a hittanóra való buzditás lelki megszólítás, közlekedés a szülő felé; a gyermek nem elbutul, hanem kinyílik a szeme, ahogy Isten mondja: „Engedjétek hozzám!” Erdekessé egyébként a visszacsatolás: előfordul számtalan esetben, hogy a gyermek vezetői Istenhez a szülő, aki korábban nem részesült hitoktatásban, s ez óriási dolog!

NYÍRÓ GIZELLA

Alapítványi híradó

Értesítőben tájékoztatnak munkájukról

Megjelent a Jóléti Szolgálat alapítvány időszakos kiadványa, az Alapítványi Értesítő.

Ebből idézünk most: „Szeretnénk munkánkról folyamatosan tájékoztatni városunk lakóit. Ennek egyik formája ez az értesítő. Valóban értesíteni szeretnénk az érdeklődőket arról a munkáról, amit szervezetünk végez.

Természetesen az aktuális híreinket, felhívásainkat is közöljük, és minde mellett olyan állandó rovatokat kívánunk indítani, melyek közhasznú, közérdekű információkat tartalmazva segíthetnek a mindennapokban való eligazodásban.

A tájékoztatót elsősorban az oktatási, kulturális, egészségügyi intézményekben és különböző üzletekben találhatják meg az érdeklődő olvasók.

Elkészült az egészségház, ezentúl a gyermekorvosi rendelő is itt működik. Ezzel vált lehetővé, hogy a Jóléti Szolgálat alapítvány szakemberei (csa-

ládsegítő, pszichológus, jogász) szakmailag elfogadható körülmények között fogadják ügyfeleiket, hiszen a felszabadult rendelő alkalmas erre a célra. A segítőszolgálat tehát továbbra is működik a Szováti u. 1. szám alatt.

November 12-én megnyílt az alapítvány éjjeli menedékhelye. A városban lakó, igazoltan hajléktalanok vehetik igénybe az éjszakai szállást, mely külön szabályzat és házirend szerint működik. Az egyik fő szempont, hogy az együttélés általános szabályait tartsák be a szállást igénybevevők.

A jóléti diszkont folyamatosan működik. Ez a bolt hosszú távon szeretne alacsony árakat biztosítani. (Van itt élelmiszer, vegyi áru, ruhanemű.) Bárki vásárolhat az üzletben készpénzért is. A Szováti és Kinizsi u. sarkán üzemelő bolt nyitva tartása: hétköznap 8-17 óráig, szombaton 7-12 óráig. Szünnap: szerda.

Közmeghallgatás

Derecske város önkormányzati képviselő-testülete 1993. november 9-én közmeghallgatást tartott.

Krisztik József polgármester tájékoztatójában a városfejlesztési elképzelések között megemlítette a 20 millió forintos vízműberuházást, melynek következtében a vízminősége és mennyisége is megfelelő lett (ez a beruházás ez évben befejeződik). Szólt a csatornázásokról, az egészségház átalakításáról (2,5 millió forint), útpépítésről (például a Nyárfa utcáról), telefonfejlesztésről (a november közepére elkészülő 40 vonalas fejlesztésről és a jövő évi fejlesztési tervekről), a járdafelújításokról, az I. Rákóczi György Gimnázium tornaterméről, a sátozskerti villanyhálózat fejlesztéséről, a 47. számú főút rehabilitációs munkáiról.

Ez utóbbiról elmondta, hogy a KÖZIG a pályázatot beadta, az önkormányzat 10 millió forinttal járul hozzá a felújításhoz. Kérte a lakosságot, hogy akinek ezen a szakaszon csatornázási elképzelései vannak, azt a rehabilitációs munkák megkezdése előtt készíttesse el. A kapubejárók költségeit a KÖZIG nem vállalja. A művelődési központ oldalában egy kerékpárral egybeépített járda fog elkészülni, az út közepén szigetek lesznek kiépítve.

A telefonfejlesztéssel kapcsolatban elmondta, hogy a Matávval megkötendő szerződés szerint 1994-ben valamennyi igényt ki tudják elégíteni.

A bihari térség 41 önkormányzatának gázellátásához a kormány várhatóan 2 milliárd forinttal fog hozzájárulni, a kormány döntése még nem született meg. Derecske városának ez a beruházás körülbelül 313 millió forintba fog kerülni.

Ezután a nagy számban megjelent lakosság hozzászólásai, kérdései hangzottak el. Több felszólaló is kifogásolta Derecske útjainak, járdáinak minőségét.

Felvetődtek az alábbi kérdések: a tornacsarnok befejezésének határideje, a mozi mögötti terület tisztátalansága, a II. világháborús emlékmű átadásának elhalasztása, az 1994. évi szemétszállítás, a közbiztonság megromlott állapota (ezt többen is felvetették), személtalanság a város szélein, felvetődött, hogy a gázberuházásnál helyi vállalkozók is részt vehetnének.

A feltett kérdésekre a polgármester az alábbiakban adta meg választ.

A gázépítéssel kapcsolatban elmondta, hogy a munka fővállalkozásba van kiadva, saját erő bevonásáról a fővállalkozóval kell tárgyalni.

A roszsz útminőséggel kapcsolatban elmondta, hogy sok pénz kellene ahhoz, hogy most valamennyi problémát megoldjanak, véleménye szerint azonban jó ütemben haladnak ezek a munkák. A településfejlesztési, környezetvédelmi és kommunális bizottság jövőre újra rangsorolni fogja a feladatokat.

A mozi mögötti területnek meg van pályázata a felhasználásra. A tornacsarnok kivitelezője 1993. november 15-től napi 50 ezer forint kötbért fizet, a befejezést a képviselő-testület 1993. december 31.-ben határozta meg. A II. világháborús emlékmű átadása márciusban lesz a szobrászművész késése miatt.

A közbiztonság helyzete valóban nagyon romlott, reméli, hogy a helyzet javulni fog. Az új őrsparancsnokot kinevezték.

A polgárőrség megszervezését a lakosságnak kell kezdeményeznie.

Polgárőrséget javasolnak...

A Derecskei Híreket Grédey János főhadnagy, őrsparancsnok-helyettes tájékoztatta városunk közbiztonságáról

– Október-november folyamán a szabálysértések száma stagnált, ellentétben a közlekedési szabálysértések számával, amely emelkedett. A tulajdon elleni szabálysértések száma csökkent. Ezt az idejellelleggel magyarázzuk, tudniillik nyáron, illetve őszén divik az úgynevezett kertségi lopás. A kertségi lopás elburjánzása a rendőrség alacsony létszámával magyarázható. Ez tulajdonképpen válasz Csizmadia Sándor cikkére. A rendőrség a létszámi hiány miatt úgyiszlóvan tehetetlen. A lopások csökkentésére javaslat: felfogadni, alkalmazni hivatásos vagyondórt vagy visszaállítani a csőrt. Ennek a feladatnak a megoldása nem a rendőrség dolga, ezt szakmai tanácsadásnak, segítségnek tekintésék.

Júliustól kezdve a körzeti megbízottak is járőrszolgálati vezénylési rendszerben dolgoznak. Ez azt jelenti, hogy a derecskei rendőrsőrn éjjel-nappal van ügyeletes, akihez bármikor lehet fordulni, ha valakit bármilyen sérelm ér. Ennek eredményeképpen elértük azt, hogy magában az órs vonzáskörzetében, melyhez Derecskén kívül öt település tartozik (Tépe, Konyár, Pocsaj, Kismarja és Esztár), mindig van kint két járőr. Mivel nagy az órs területe, és nem minden település rendelkezik körzeti megbízottal, ezért fizikai képzetlenség azt megoldani, hogy minden településen legyen egy időben rendőr szolgálatban. A közbiztonság javításáért a lakosság létrehozhatná az önvédelmi szervezetet, ami már máshol polgári ór-

ségként eredményesen működik. A rendőrsőrn belül működő nyomozó csoport tagjai be vannak osztva úgynevezett „forrányomos” szolgálatra, ami azt jelenti, hogy a bejelentést követően a reagálási készség igen gyors, azaz fél órán belül – ha különösebb akadály nincs – a helyszínre tudnak lenni.

Bűnügyi szempontból továbbra is jelentős a lopások száma. (Betöréses lopások.) A felderítés szempontjából szeretnénk a lakosság segítségét kérni. Konkrétan: ha lát, észlel valamit a lakosság, ami a maga nemében, adott időpontban szokatlan, természetellenes, valamilyen módon jelezze a rendőrség felé a lehető legrövidebb időn belül. A betöréses lopások felderítése során megállapítást nyert, hogy ezen cselekmények legálább 90 százalékát ugyanazon személyek követik el.

Az utóbbi időben elterjedt az úgynevezett „intellektuális” bűnesetek elkövetése városunk területén. Ezek a bűncselekmények a sikkasztásokat, csalásokat foglalják magukba. Például ilyen eset ha valaki bélyegzőre fedezet nélkül vásárol.

A közelmúlt két bűnesete igencsak felkavarta a közvéleményt. A Kiss Sándor és felesége sérelmére elkövetett bűncselekmény, mellyel kapcsolatban felvilágosítást adni nem áll módomban a nyomozás érdekeire való tekintettel. A másik bűneset, amely szintén foglalkoztatja a közvéleményt, a gyerekkorú sérelmére elkövetett erőszakos közöszülés. A sértett (a gyerekkorú) az elkövető nevelése alatt állt. A nyomozás során a beszerzett bizonyítékok alapján az elkövetőt őrizetbe vettük, majd a bíróság előzetes letartóztatásba helyezte.

NYÍRÓ GIZELLA

HOGYAN JUTHAT ÖN IS ENNYIÉRT EGY ÚJ RENAULTHOZ?

Nagyon egyszerűen!

Amint kifizeti az ár 30 százalékát, máris hazaviheti autóját. A teljes ár, ha egy összegben fizeti, a Renault Pannoniánál 1 367 900, a Clio Pannoniánál 1 128 600 forinttól kezdődik.

Am a 30 százaléka mindössze 410 400, illetve 338 600 forintot jelent.

A Renault különleges szériája parádés meglepetés Önnek a különleges árak és a kedvező részletfizetési lehetőség miatt.

410 400 Ft

338 600 Ft

PÁRATLAN KAMATFELTÉTELEK

A modellek felszereltségére néhány példa: injektoros, katalizátoros motor; körkörös ütközésvédelem; övfeszítők; magasságban állítható biztonsági övek; osztatlan dönthető hátsó ülések. A Renault 19-es 80 lóerő, a Clio 55 lóerő motorteljesítményű.

RENAULT

ÉLMÉNY VELE ÉLNI

Új Renault vásárlása esetén a Lada és a Dacia valamennyi típusát napi áron beszámítjuk.

Dr. Tóth Tamás Kft., Debrecen, Epreskert u. 1. Tel: 310-383; 318-838; Fax: 318-579.

Totó-lottó fogadóiroda nyílt Derecskén

A „Lutri D és T” Betéti Társaság a Szerencsejáték Rt. segítségével fogadóirodát nyitott november 29-én Derecske város központjában, a művelődési központban.

Az iroda dolgozói sorsjegyeket, valamint totó-lottó szelvényeket értékesítenek.

Kollektív szelvények befizetése csütörtöki és pénteki napokon történik.

50 000 forintig minden nyereményt a helyszínen kifizetünk.

A „Szerencse” a jövőben ezzel a lehetőséggel házhoz jön, minél többen próbálkozzanak.

Higgyék el, érdemes!!!

Szelvényekhez sok jó szerencsét kíván:
a „Lutri D és T” vezetése

NÖVÉNYVÉDELMI TANFOLYAM

Derecskén 1994. január hónapban indul a megyei növényvédelmi és agrokémiai állomás közreműködésével.

A tanfolyam elvégzői jogosultak a II. kategóriájú növényvédő szerek megvásárlására és felhasználására.

A tanfolyam 80 órás, önköltséges.

Jelentkezés név és lakáscím közlésével az alábbi címen:

Agropest Kft., Koós János, 4026 Debrecen, Bem tér 4., december hónapban folyamatosan.

A Pápa Vas-Műszaki Bolt karácsonyi ajánlata

Japán kenyérsütő	20 490 Ft
Mikrohullámú sütők	19 990-től 41 990-ig
Olajsütők	6 300-tól 11 746-ig
Kenyérpirítók	3 060-tól 3 699-ig
Kávé- és teafőzők	3 490-től 6 990-ig
Robotgépek	2 990-től 9 690-ig
Vasalók	1 690-től 8 190-ig
Hajszárítók	2 290-től 2 890-ig
Porszívók, tisztítógépek	5 320-tól 38 590-ig
Színes tévék	25 690-től 48 590-ig
Videók	19 800-tól 31 000-ig
Automata mosógépek	33 890-től 41 900-ig
Hűtők, fagyasztóládák	19 390-től 42 900-ig
Gáztűzhelyek	28 900-tól 38 990-ig
Siesták	11 790-től 18 390-ig
Konyhai légtisztító	9 750-től 10 330-ig

Ajánlunk még boltunk kínálatából: víz-, gázvezeték-, központifűtés-szerelési anyagokat. Például: gázkazánok, vegyes tüzelésű kazánok, fittingáruk; gáz-vízmelegítők, villanybojlerek, radiátorok, keringető szivattyúk, csaptelepek, horganyzott és feketecsövek, zártszelvények, PVC-csövek s idomok!

20 000 forint feletti vásárlás esetén ingyenes házhoz szállítás Derecskén!

Pápa Vas-Műszaki Kereskedés
Derecske, Kígyó u. 2/a. Tel.: Derecske 320, 374-470.

Apróhirdetés

Eladó Nagyjátszóban 392 négyszögöl és a Hajnalkertben 496 négyszögöl kerti föld. Érdeklődni: Mikes u. 4.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

10. 06.: Szabó Zsanett (Szabó László-Tócs Erika).
10. 09.: Molnár Róbert (Molnár Sándor-Iklódi Éva).
10. 09.: Csesznay László (Csesznay József-Szöllősi Ildikó).
10. 09.: Pozsgai Károly (Pozsgai Károly-Új Edit).
10. 23.: Tamási Tamara (Tamási Imre-Harangi Judit).
10. 23.: Sági Gábor (Sági Gábor-Gyökeres Anikó).
10. 25.: Szöllősi Odett (Szöllősi Gábor-Szilágyi Julianna).

Elhunytak:

10. 24.: Katona Mihályné (84 éves, Derecske, Nyíl u. 6.).
10. 24.: Révész István (60, Derecske, Kazinczy u. 11.).
10. 26.: Makula Károly (67, Derecske, Bem u. 26.).
10. 26.: Nagy Lajos (84, Derecske, Vasvári P. u. 32.).
10. 29.: Makula Károlyné (65, Derecske, Bem u. 26.).
10. 30.: Tóth Gábor (83, Vasvári P. u. 13.).
11. 01.: Szöllősi Lajos (80, Derecske, Batthyány u. 16.).
11. 06.: Boruzs János (82, Hét vezér u. 6.).
11. 09.: Kabai Sándorné (83, Bajcsy-Zs. u. 11.).
11. 11.: Tandari András (73, Derecske, Legelő u. 13.).

A Petőfi mozi december havi műsora

12. 05., vasárnap, 19 óra: A szerelem hullámhossza (színes amerikai szerelmi történet).
12. 07., kedd, 19 óra: Red Rock West (színes, amerikai thriller).
12. 09., csütörtök, 19 óra: Nyomul a nyolcadik dimenzió (színes amerikai sci-fi paródia).
12. 12., vasárnap, 19 óra: Made in America (színes amerikai filmvígjáték).
12. 14., kedd, 19 óra: Örömváros - City of Joy (színes angol film).
12. 16., csütörtök, 19 óra: Tina (színes amerikai zenés film).
12. 19., vasárnap, 19 óra: Fekete köpeny (színes angol kalandfilm).
12., 21., kedd, 19 óra: Felelősségük teljes tudatában (színes amerikai krimi).
12. 23., csütörtök, 17 óra: Mesés Amerika - Egérke a vadnyugaton (színes szinkronizált amerikai rajzfilm).
12. 26., vasárnap, 19 óra: Bumm-bumm (színes spanyol vígjáték).
12. 28., kedd, 19 óra: Úton hazafelé (Walt Disney-produkció; színes amerikai családi vígjáték).
12. 30., csütörtök, 19 óra: Gyilkos nap (Rising sun).
1994. 01. 02., vasárnap, 19 óra: A cég - The Firm (színes amerikai thriller).
01. 04., kedd, 19 óra: Tinikrimi (színes amerikai film).
01. 06., csütörtök, 19 óra: Sliver (színes amerikai erotikus thriller).

Venne? Eladna?

Hirdessen

a **DH**-ban!

Hirdetésfelvétel a városházán,
Lakatos Józsefnél kedden és csütörtökön
7.30-tól 16.00-ig.

Újraéledt Derecskén a kórusmozgalom

Ez év tavaszán a Derecskei Hírek felhívást tett közzé, hogy újraindul a derecskei dalosmozgalom, és kéri a közös éneklést kedvelők jelentkezését. Így indult útjára mintegy húsz fővel az énekkar, és az ez év október 23-i városi ünnepségen megvált az első nyilvános fellépése is. Ez alkalomból tekintettünk vissza az oly nagyhírű derecskei dalárda múltjára.

A Tiszántúlnak Debrecen volt több évszázadon keresztül a kulturális központja. Kollégiumának tanárai révén kiindulópontja volt a környéki helységek összehangzatos énekes zenekultúrájának megteremtésében. Egy-egy népszerű tanító maga köré gyűjtötte a szépre, a zene örömeire vágyó embereket, akiket az együtténeklés élménye évtizedekig egybetartott.

A derecskei kórusélet kibontakozásáról a református egyház 1861. évi jegyzőkönyvei tanúskodnak. 1879-ben Parasztdalárda néven emlegetik az énekkart, megkülönböztetve az Úri dalárdától. A dalárda kezdetben temetéseken, névnapokon szerepelt, 1898-tól községi ünnepken és a templomban is. Ekkor került szorosabb kapcsolatba az egyházzal, a megújult énekkar még ugyanebben az évben a Derecskei polgári dalegylet nevet vette fel.

1923-ban került a kórus élére Hadházi Sándor kántortanító, aki néhány év megszakkítással közel négy évtizedig volt a kórusmozgalom kiváló irányítója. Az ő vezetésével kezdődött el a kórus sikersorozata. Műsoruk közép-pontjában Beethoven-, Brahms-, Mendelssohn-, Liszt-, Erkel-, később Kodály- és Bárdos-művek szerepeltek. Már az első fellépésükön, 1927-ben a szegedi országos dalosversenyen elismerést

kaptak. 1928-ban megrendezik a derecskei megyei dalosversenyt. 1929-ben a debreceni országos dalosversenyen első díjat nyertek. 1932-ben a debreceni kerületi dalosversenyen szintén első díjat nyertek. 1933-ban országos dalosverseny Budapesten. Első díjat nyertek a népi kórusok között. Majd a kormányzó-díjas versenyzők között a második díjat kapták. 1933. október 28-án a bolgár fővárosban szerepeltek nagy sikerrel. 1933. október 31-én a Magyar Rádió önálló műsorukat sugározta. 1935-ben a nyíregyházi kerületi dalosversenyen szerepeltek szép sikerrel. Itt is első díjjal jutalmazták őket. 1935-ben Hamburgban szerepelnek. 1936-ban Párizsba és Várnába kapnak meghívást. Sajnos a feszült nemzetközi helyzet miatt egyik meghívásnak sem tudtak eleget tenni.

A hosszú sikersorozat mögött nagyon kemény, kitartó munka állt. A kórustagok nagy többsége zeneileg képzetlen, egyszerű parasztember volt, akik a napi fáradtságos munka után, heti két-három alkalommal, sokszor éjfélig tartó próbákon tökéletesítették énektudásukat. A dalárda sikerének alapja az volt, hogy kitűnő hanganyaggal, több kiváló képességű tenoristával rendelkezett: mint például Papp József, K. Szabó Lajos és Arany Imre. Hadházi Sándor karnagynak elvülhetetlen érdeme volt a kórus életében. Emberi közelségével, egységes közösséget formált, kiváló zenei képzettségével, rengeteg energiával szinte a maximumot hozta ki az énekkarból.

1940-ben a győri országos dalosversenyen aratnak szép sikert, de a második világháború félbeszakítja a kórus sikereiben gazdag működését. 1948-ban még járási dalosünnepet rendez a kórus, de az

azt követő évek nem hoznak különösebb eredményeket.

A község akkori vezetői egyébként sem nézték jó szemmel egy jól szervezett kórus sikereit, igyekeztek lehetetlenné tenni a további működését, a dalárda megszűnt!

1958-ban a szocialista kultúra talaján Úveges Tibor karnagy megpróbálkozott a régi kórus sikereit tovább folytatni, különösebb eredmény nélkül. 1960-ban újra a korábbi években mellőzött Hadházi Sándor karnagyot kérték fel a kórus vezetésére. Ő a személyes szuggesztivitásával, lelkesedésével még egyszer újraélesztette a kórusmozgalmat. A kórus vegyes karrá alakult, nagy többsége pedagógusok és diákok, illetve egyéb foglalkozásúak voltak. A vegyes kar megyei szinten ismertté vált. Derecskén és a környék településein több önálló hangversenyt adott. 1961-ben a kórus fennállásának 100. évfordulóját ünnepli, ahol az évforduló tiszteletére a régi nagy dalárda tagjai még egyszer összeállnak egy közös műsorban. Az évfordulóról megemlékezik a Magyar Rádió, elhangzik az énekkar egyik száma is.

Az amatőr kórusmozgalom az 1960-as években leszálló ágra kerül. 1962-ben Hadházi Sándor karnagy nyugdíjba vonulásával a kórus is megszűnik, és ezzel szegényebb lett Derecske kulturális élete is. A jelen korhoz érve szomorúan kell megállapítani, hogy közel két évtizeden keresztül egy ezen a téren nagy hagyományokkal rendelkező községünk nem tudott egy énekkart összeállítani ott, ahol több óvoda, általános iskolák és egy gimnázium is működik. Ennek kárvallottja a felnövekvő ifjúság is, mert hovatovább elfelejtünk énekelni!

Városi ünnepségeinken csak zenegépekből hallgatjuk meg a Himnusz és a Szózatot Szomorú, hogy hazánkban ahol oly kiváló zenepedagógus munkálkodott, mint Kádár Zoltán, akinek módszereit világszerte tanítják, ilyen alacsony szinten műveljük zenei anyanyelvünket.

Ezt az állapotot érzékelt Fazakas Sándor, Derecske református lelkésze is, aki az énekesi szolgálatának első éveiben már megpróbálta újra szervezni a kórusmozgalmat. Családjával együtt példamutatóan részt vállalt a kórus munkájában. Középső fia, Fazakas Alpár, a kórus vezetője.

Az énekkar a református egyház szervezésében működik, gerincét pedagógusok és diákok alkotják, másorán világi és egyházi művek szerepelnek. A kórusmozgalom népszerűsítését vendégkórusok szerepeltetésével is elősegíti. A közelmúltban Derecske vendége volt az ötven tagú marosvásárhelyi Cantemus leánykórus, akiknek magas színvonalú műsorát sokan megcsodálták.

November első hetében rövid baráti összejövetelen a kórus a Derecskei énekkar nevet vette fel. Az énekkar nyitott, továbbra is várja a közös éneklést kedvelők jelentkezését. Az általános iskolákban is kedvező jelei tapasztalhatók a zenei képzésnek. A József Attila Általános Iskolában kamarakórus alakult, a Bocskai István iskolában ez évben még tanterven kívül mintegy 80 diák részére hangszeres képzés indult.

Eindult egy kedvező folyamat, és bizakodunk abban, hogy évek múltával elmondhatjuk, méltóképpen ápoljuk a településünk múltbeli hagyományait.

PORKOLÁB IMRE

A művelődési központ programja

Kiállítások

December 6-23-ig Kárpáti Gusztáv festőművész kiállítása. Megnyitja: dr. Rácz Márton december 6-án 16 órakor.

Műsor

Gyerekeknek
December 16., 10 óra: óvodások részére. 14 óra: iskolások részére.
„Dumbó és barátai” címmel jelmezes, zenés műsor a Staféta együttes közreműködésével.

Ismeretterjesztés

A Parasztszövetség mezőgazdasági előadás-sorozata mezőgazdasági termelőknek.
December 2., 18 óra: pénzügyi,
December 14., 18 óra: marketing, piaci ismeretek.

Bibliai ismeretterjesztő filmsorozat

December 20., 18 óra: Aposztolok cselekedetei II.
Előtte Fazakas Sándor református lelkész tart bevezető előadást.

Táncos rendezvények

December 4., 18 óra: tánciskola-vizsgabál a József Attila Általános Iskola tanulói részére.

December 18., 18 óra: tánciskola-vizsgabál a Bocskai Általános Iskola tanulói részére.

Belépődíj: 80 forint.

Városi rendezvény

December 16.: „Közös karácsony”. 10 és 14 órától vendüünk a Staféta együttes.

Kedvezményes belépő: 30 forint.

16 órától: felsősök karácsonya - ünnepi műsor, játékos vetélkedő, tánc, diszkó. Minden gyermeket szeretettel várunk!

Egyéb rendezvény

December 17., 17 óra: gimnáziumi szalagtűző, utána diszkó.

Sport

December 19., 10 óra: OB II-es sakkcsapatbajnoki forduló: Derecske-Pásztó.

December 23., 10 óra: Tolnai Tibor nagymester szimulánt ad, utána pénzdíjas Schnellverseny.

Életképek

A múlt ...

... és a jövő nemzedéke